

Naisten toiminnasta

(Jatkoo kuudennelta sivulta.)

WEST BERKELEY, CAL.

Jos taas vähän sähäyttäisi näitä Berkeleyn uutisia. Minä olen vähän ihmetellyt sitä kun Toverin palstoilla on niin harvoin mitään uutisia täältä; eikä täällä sitten ole ollenkaan kirjeenvaihtajaa Toverille. Kyllä täällä meidän osastossa toimitaan siksi paljon että se kannattaisi joskus vähän siitä skriivatakin, kun on kerran ottanut työn tehtäväkseen. Olisi taas paljon kirjottamista vaan en oikein raski Toverittaren palstoja täyttää kovin pitkällä kirjoituksilla. Siis ilmoitan vaan vähän päälliminen. Meillä oli konsertti lautuseuran puolesta ja näyttökappaleita on ollut ja tanssia ja aina vaan hommataan. Viime lauantaina oli tanssit ompeluseuran hyväksi. Näyttää vähän siltä että radikaalit ovat jo vähän alkaneet ajattelemaan että etihän sitä ole niin kovin hyvä yksin olla koska viime kokoukseen tuli niitä koko "ponssi", ja olivat kovassa hommassa että pidettäisiin yhteiset illamat lakolaisten hyväksi. Kyllä se olisi minun mielestäni paljon mukavampaa että laattaisi menkkimästä sillä kummallakin puolella pyritään kuitenkin samaan pisteeseen; niin, ja pidettäin ne illamat viime sunnuntaina. Vaan ei yhteisiä. Yleisöä oli saapunut taas haali melkein täyteen, en huomannut kysyä kuinka paljon oli tuloja, ja näkyi siellä kiertävien keräyslistakin samaan tarkoitukseen.

Jos minä nyt sanon että syyskuun 16 päivä on sitten ensimmäiset mäskitanssit eli naamiohavut. Koettakapa nyt, kuka on paras hulluttelemaan, niin se saapi palkinnon; siellä jaetaan kolme palkintoa, en ole vielä kuullut minkälaisest vaan hyvät sanoivat olevan.

Hauskaa karkausvuoden loppua kaikille Toverittaren lukijoille.
Toveruudella, J—Y MÄKI.

KIRJE TOVERITTAREN LUKIJOILLE.

Eräs toveritar kirjoitti seuraavansisällöisen kirjeen, joka puolestaan taas antoi minulle aiheen kirjoittaa muutaman miettelitä sen johdosta Toverittaren lukijoille. Kirje on lyhennetty näin:

"Hyvä toveri!

Sinä olet niin kauan ollut stellä maaseudulla, ettei varmaan tiedä paljon mitä täällä New Yorkissa tapahtuu, ei ainakaan meidän pienen piirimme kuulujissa. Kerronpa tässä joitakin seikkoja sinulle syystä, kun tiedän, että haluat kuulla miten N. Y. Suom. Naisten Osuuskoti menestyy ja ei menesty.

Arvannet kai, että kodin eteenpäin vienti on näinä vuosina vaatin sen kannattajilta työtä ja uhrauksia. Häljälleen ollaan sentään päästy eteenpäin suuremmilla väkensä, mutta viime aikoina on toimintaamme kohdannut odottamattoman paljon vastuksia, ulkoa sekä sisältä päin. Luettelohan ensin ulkoa päin tulleet. Talvella kohdistivat palotarkastajat huomionsa meihin. Vaativat ostettavaksi joka lattialle kemiallisella nesteellä täytetyt astiat ja yökellot myös joten kodissa on pidettävä yövahti niitä vetämässä, josta on jatkuva menoera. Sekään ei vielä riltänyt. Nyt meidän on vielä laitettava hälytyskellot ja kello suoraan paloasemalle. Näin hyvää huolta pidetään meidän pienestä liikkeestäme sillä alkaa kuin suuret yhtiöt räjäyttävät kokonaisia kaupungiosia ilmaan.

Kodin asujanten puolelta on jo kauan lausuttu toivomuksia, että meidän olisi laitettava kaasuvedenlämmittäjä, kun kuumasta vedestä on aina puute. Eräät innostuneet jo keräsivät varojakin sitä tarkotusta varten. Se on välttämättä saatavakin tämän syksyn kuluessa, mutta on kodin pantava puolet kerättyjen varojen lisäksi.

Nämä kaikki ylimääräiset menot, jotka nousevat useihin satoihin, yhden tilikauden kuluessa, on ilikaa, vaan toivomme suorituvamme niistä.

Vielä tuli uusia iskuja ja sieltä mistä olisi voinut kaikkein vähemmän odottaa. Henkilö, joka on vuosia toiminut kodin hyväksi, nyt yksilöllisistä syistä suuttuneena tuli sanomaan velkasaatavansa ylös, eikä vielä sekään riittänyt, ilmoitti että samalla on myös maksettava ulos kahden hänen persoonaystävänsä saatavat. Mitä kaikkea tästä arvelet?"

Kysyisin nyt vuorostani mitä näistä asioista arvelevat Toverittaren lukijat? Ehkö tämä viimeksi mainittu seikka ole verrattava n.s. "radikaalien" menettelyyn? Kun he eivät saaneet viedykse läpi kaikkia yksilöllisyyteitä ja kun joku yksilö ei ollut täysin heidän mielensä mukainen, erosivat s. s. järjestyttä, sekä alkoivat kilvaasti repiä sitä työtä, jota olivat olleet rakentamassa. Näin näyttää käyneen New Yorkin toverittarien keskuudessa. Näyttää siltä, kuin ei vielä jaksettaisi käsitellä ja erottaa yksilöitä ja asioita toisistaan. Jos joku yksilö on jollekin epämielinen, voidaanko asiaa korjata sillä, että hyvää ja hyödyllistä yhteistyötä, jota on tehty vuosikausia, aletaan vahingoittamaan. Eihöhän olisi — ja ei kukaan yksilöitä ja asioita toisistaan. Jos joku yksilö on jollekin epämielinen, voidaanko asiaa korjata sillä, että edelleen toimitaan asian hyväksi, sillä se mielipide lopulta kuitenkin pääsee vallitsevaksi, jolla on oikeus puolellaan, ottaen huomioon edellytykset pysyä kehityksen kanssa rinnan eikä ole taannuttava.

Eihän kukaan kieltäne, etteikö Naisten Osuuskodille, osuustoiminnallisena liikkeenä ole annettava kaikki kannatus. Sehän on perustettu korjaamaan niitä huutavia epäkohtia, jotka vallitsevat asuntoja ja palveluita tarvitsevien palvelijattarien olosuhteissa.

Ne, jotka kärsivät näistä epäkohdista ja jotka käsittävät miten tärkeää on saada Naisten Osuuskoti varmalle pohjalle kaikista vastuksista huolimatta. Kaikki ne, jotka eivät voi hyväksyä, että jotkut henkilöt pikkumaisista syistä voivat vaikkeuttaa naisten osuustoiminnallista yritystä, ne rientävät nyt kilvan toiminnallaan auttamaan ja tukemaan kotia. Ne tytöt, joilla ei vielä ole osaketta osuuskunnassa tekevät palveluksen sillä, että ostavat sen hetimiten, vieläkin suuremmalla syyllä, kun nyt juuri olisi raba tarpeen, katen aluessa olleista kirjeistä käy selvälle. Kuka ymmärtää asian tärkeyden, häneltä joutaa viisi dollaria oman asian auttamiseksi. Osake tilauksen voi tehdä taloudenhoitajalta kodin osotteella. Lähemmin ilmoituksessa toisessa palkassa lehtiä.

Innokas osanotto ja kodin asioiden seuraaminen on jokaisen osakkaan tärkein velvollisuus. Sivumatinaat huonoista toimitsijoista ei paranna asioita, vaan mukana olo ja toiminta. Kodin toiminta on saatava tarkotustaan vastaavaksi ja hyötyä tuottavaksi, sen tuloksen saavuttamiseksi vaaditaan jokaisen naistoverin kannatus ja toiminta, sekä asiaa harrastavien miestoverien avustus.

Mikäli tiedän on seuraava kodin asioita järjestävä puolivuosis kokous 26 p. lokakuuta. Siihen mennessä toivon N. Y. Suom. Naisten Osuuskodille monta uutta jäsentä ja osakkeen puolelta runsasta osanottoa kokoukseen.

Olenpa varma että kaikki Toverittaren lukijat ovat yhtä mieltä kansani.

Toveruudella, —I—I.

Köyhän pikku sisko

Kirj. Josephine Conger-Kaneko.

(Jatk.)

Pian Ike alkoi vakuuttamaan rakkautiaan. Mutta Veronaa ei ne todistelut lämmittäneet; ne tuntuivat vastenmieliseltä hänes-

tä. Sitten alkoi hän pelkäämään jotain. Häntä alkoi hirveästi pelottaa, mutta hän koetti hymyillä ja uskotella itselleen, että ei ole mitään pelkäämistä. Mutta hänen hymyilynsä epäonnistui. Hän kasteli kuivia huuliaan kielellään ja yritti puhua, mutta se oli kovin vaikeata. Hän muisti, että hän oli ryyppinyt hiukan; ehkä hän oli ottanut liian paljon, ja se teki hänelle niin omituisen tunteen. Mutta hänen pelkonsa kasvoi, se muodostui vihaksi. Mikä mahtaa Ikeä oikeastaan vaivata?

Äkkiä hän sai äänensä liikkeelle. "Miksi eivät ystäväsi jo tule?"—hän kysyi.

"Minun ystäväni on täällä," nyyhki Ike. Verona vihasi häntä, ja hänen hermonsä vahvistuivat.

"Jos ei ystäväsi tule, niin menään pois. Nyt on jo liian myöhäistä olla pois kotoa kuitenkin."

Iken silmät olivat vihreät. Ne näyttivät käärmeen silmiltä, jonka Verona oli nähnyt kerran näyttelyssä Lincoln Parkissa.

"Me emme mene kotiin. Sinä tulet minun pikku vaimokseni, ja me jäämme tänne. Kyllä se on kaikki hyvin—sinä voit kertoa äidillesi—"

Verona teki pikaisen liikkeen. Ike kaatui läjään lattialle, lyöden kasvonsa kuuman lämmitysputken kulmaan. Kun hän kömpi ylös, koetelleen loukkaantuneita, palaneita kasvojaan, avasi Verona salvan ovesta ja ennenkuin Ike huomasi hänen aikeitaan, oli hän jo ulkona käytävällä ja kiirehtimässä ulos hotellista.

Verona oli nyt ulkona kadulla, mutta hänellä ei ollut rahaa, ja hän ei voinut mennä kotiin muuten kuin katuvaunussa. Käveltyään jonkun kerran edestakaisin käytävällä, alkoi häntä pelotella ja hän tiesi, että oli jo puolilyön aika. Hän ei pelännyt enään Ikeä. Poliisi käveli edestakaisin vahdissaan lähellä ja Verona luotti hänen mahtiinsa — ja tahtoonsa — panna Ike maksamaan hävyttömyksistään jos hän tulisi ahdistelemaan. Mutta vaikka ei poliisia olisi ollutkaan niin sittenkään hän ei olisi pelännyt. Hän vaistomaisesti tunsi, että Ike pelkää häntä. Jos hänellä olisi ollut miehen voimat, olisi hän tappanut Iken omilla käsillään, niin katkera oli hänen inhonsä häntä kohtaan. Ja Ike ei voinut olla enään väärässä ymmärryksessä hänen luonteensa suhteen. Hän ei tiennyt miten päästä kotiin, mutta ehkä hän jonkun keinon löytää. Ehkä poliisi antaisi hänelle viisi senttiä.

Hän lähti kysymään poliisilta, ja oli vähällä kävellä kopiksi Antoniin, joka juuri tuli ulos ravintolasta. Anton hämmästyi nähdessään Veronan, mutta ei kuitenkaan kohtaus ollut aivan odottamaton. Hän oli hämäästi tuntenut, että jotain vähemmän miellyttävää tulisi Iken ja Veronan välillä tapahtumaan ja hänen pelkonsa oli toteutunut.

Kun Verona näki Antonin, löi hän kätensä yhteen, huudahtaen: "Oh, Anton!"

Oli tarpeetonta kysellä Veronalta mitään. Hänen suuret sä-

kenöivät silmänsä ja kalpeat kasvonsa kertoivat tarpeeksi.

He nousivat katuvaunuun yhdessä, ja koko matkalla he puhuivat vain muutaman sanan. Verona tiesi, että hän ei koskaan voisi kertoa Antonille, eikä kellekään, mitä oli tapahtunut, mutta hän tunsi, että Anton ymmärsi tarpeeksi, tunteakseen häntä kohtaan myötätuntoa.

Maailma oli muuttunut kokonaan toiseksi Veronalle. Elämä ei koskaan enään voinut olla samaa kuin ennen. Miehet olivat hänen mielestään nyt erilaisia kuin ennen. Hän oli löytänyt sen kauhun maailmassa, josta hän oli kuullut toisten puotityttöjen hämäästi viittailevan. Nyt hän ymmärsi ja silmissään paloi katkera tuli, kasvonsa olivat kalpeat ja huulet lujasti ja päättävästi yhteen puserrettuina. Anton katsoi häntä ja ymmärsi. Hän myöskin ihaili Veronan tarmokkuutta. Hän tunsi että Verona oli voittanut.

Kun he saapuivat Veronan kodin oven eteen, puseri Anton häntä osaaottavasti kädestä, vaan ei puhunut mitään. Verona kiitteli häntä lyhyeen ja matalalla äänellä, koputti ovelle ja Anton kiirehti pois ennenkuin kukaan kerkesi avaamaan. (Jatk.)

SUOMALAISET KANNATTAMAAN NEW YORKIN SUOMALAISTEN NAISTEN OSUUSKOTIA.

Jos jonkunkaan verran olemme seuranneet työväen luokkataistelua, niin ymmärrämme mikä suuri merkitys on osuustoiminnalla taloudellisena taistelukeinona, poliittisen taistelukeinona rinnalla. Kaikkialla täällä Amerikassakin, missä vaan asustaa suurempi määrä suomalaisia, on jo alettu käsittelemään osuustoiminnan tärkeys, josta seurauksena on ollut erilaisten osuuskuntien perustaminen. Näyttää, että suomalaiset yleensä ovat luokkisesti mukana perustamassa oma ajan vaatimusten pakosta syntyviä osuusliikkeitä ja suuri joukko ymmärtää heistä käyttäviä hyväkseen yhteistoiminnan tuottamaa etua.

Täällä Suur-New Yorkissa noin 8 vuotta takaperin piskuisen lauma suomalaisia palvelijattaria kokoontui keskustelemaan, mitä olisi tehtävä niiden epämielien olojen suhteen, jotka vallitsivat täysihoidon ja paikanvälityksen alalla. Tulos oli nykyisen osuuskodin perustaminen. Mutta eivät vielä läheskään kaikki suomalaiset palvelijattaret ja työläisnaiset ole omaksuneet osuuskotia itselleen kodiksi, sillä siksi se perustettiin. Lieneekö sitte, ettei asiaa ole paremmin selostettu, joka tietenkin on pääsyy, sillä onhan suomalainen tunnettu yleensä hitaaksi ja harkitsevaiseksi, mutta päästyään asiasta kuusalle, on se varsin innokas asian selvillä, ettei osuustoiminta ole mitään puliveivausliike, vaan jokaista itseänsä auttava, niin mikä estää meitä sankoin joukoin liittymästä kannattamaan sitä liikettä, josta kaikki hyöty heruu

(Jatk. 8:lla sivulla)